

A LENGYEL TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
DOKUMENTÁCIÓS INTÉZETÉNEK KIADVÁNYAI

Rózsa György

A Lengyel Tudományos Akadémia Dokumentációs és Tudományos Tájékoztatási Központját /Osrodek Dokumentacji i Informacji Naukowej PAN, a továbbiakban ODIIN/ 1961-ben hozták létre. 1962-ben kezdte meg működését.^{1/} Az ODIIN, az OMKDK-hoz hasonló jellegű lengyel műszaki információs intézettel, a GIINTE-vel bizonyos munkamegosztásban látja el tájékoztatási feladatait. Ez nagy vonalakban megfelel az OMKDK és az MTA Könyvtára dokumentációs tevékenysége között kialakult munkamegosztásnak, azzal a különbséggel, hogy az ODIIN-nak - amint az alább következő áttekintésből kitűnik - tevékenységi köre szélesebb, míg az MTA Könyvtára központi és leglényegesebb tájékoztatási funkciójának, a tudományszervezési dokumentációnak kifejlesztésére most kerül sor /az ezzel kapcsolatos konzultációra hívta meg az MTA Könyvtárának igazgatóját egyhetes tartózkodásra Varsóba az IFA/. Az ODIIN 1964-től tervezi egy az MTA Könyvtárához hasonló jellegű tudományszervezési "Tájékoztató" megjelentetését, de már eddig is fennállásának két éve alatt olyan kiadványtevékenységet épített ki, amely a hazai tudományos tájékoztatás szempontjából is figyelemreméltó, mind a kezdeményezés, mind pedig a használat tekintetében.

Informatory ODIIN PAN-sorozat

Ez a sorozat tágabb értelemben tematikus jellegű, dokumentációs forrásokat és szervezeteket ismertető és leíró World of Learning - nek fogható fel, azzal a különbséggel, hogy egy-egy témát a lehető legrészletesebben tár fel /tevékenységi kör, kiadványok, szolgáltatások stb./, mellőzve a történeti, az állomány és a personalia adatokat, feltüntetve viszont az aktív tájékoztatáshoz szükséges adatokat.

A sorozatnak, amely "belső használatra" készül, eddig négy szá-

^{1/} Funkcióira, szervezetére vonatkozóan ld. "Tudományos tájékoztatás a Lengyel Tudományos Akadémián" /Putala Tibor/, Tájékoztató a tudományos kutatás tervezésének, igazgatásának és szervezésének nemzetközi irodalmáról. 1964.1.sz.

ma jelent meg: 1. Osrodkí dokumentacjı i informacjı naukowej Niemiec-kiej Republiki Demokratycznej /az NDK tudományos tájékoztatási köz-pontjai/, 2. Osrodkí informacjı naukowo-technicznej i ekonomicznej w Polsce/a lengyel tudományos-műszaki és közgazdasági tájékoztatási központok/, 3. Osrodkí dokumentacjı i informacjı naukowej Niemiec-kiej Republiki Federalnojj /az NSZK dokumentációs központjai/, 4. Os-rodkí dokumentacjı i informacjı naukowej z zakresu nauk fizycznych i biologicznych w Stanach Zjednoczonych A.P. /tudományos tájékoztatási központok a fizika és biológia területén az USA-ban/.

A sorozat egyes kötetei a vonatkozó nagy nemzetközi, nemzeti és tudományági repertóriumok feldolgozásával készülnek és a lehető tel-jességre törekednek egy-egy országot, illetve tudományágat illetően. Használhatóságuk éppen ebben áll. Amint a "világbibliográfia" /nem-zetközi másodfokú bibliográfia/ mind kevésbé tartozik a realitások közé, ugyanúgy a valamennyi országra és tudományára kiterjedő doku-mentációs szervezeti és forrásjegyzék is mind nehezebben kezelhető-vé válik /legyen szó bármely típusról, mint például a World of Lear-ning, Minerva, Index bibliographicus stb./ és az Informatory-típusú jegyzékek hasznos kiegészítőivé válnak az általánosoknak.

Katalog mikrofilmow sprowadzonych z zagraniczy w latach 1954-1958. 1963. 126 old.

Az ODIIN, mint az LTA mikrofilm-központja /ez a funkciója ha-sonló az MTA Könyvtára mikrofilmtára és fotolaboratóriumához/ köz-readta a külföldi könyvtárakból bekért mikrofilmek katalógusát. Az 1954-1958-as periódusra vonatkozóan a jegyzék 1230 tételről nyújt át-tekintést, a provenienciára feltüntetésével. A kötet 3 fő fejezetre ta-galódik: kéziratok /ezen belül századonként/, nyomtatványok /korsza-ronként és bizonyos nagyobb témánként - pl. Mickiewicz-irodalom/, gra-fikai anyag. Az egyes csoportokon belül alfabetikus rendben követik egymást a tételek.

A Katalog ... folytatása a Biuletyn o. periódikus kiadványban található /pl. 1962.1.sz., 1963.1-2.sz./.

Biuletyn ODIIN PAN

Az intézet havonta megjelenő bulletinje sajátos műfajt képvi-sel: átmenet az intézmény működéséről és szolgáltatásairól szóló rendszeres tájékoztatástól - a dokumentációs folyóirattól, tartalmát és szerkesztését tekintve némi túlzással olyan, mint hazai könyvtári évkönyveink, amelyekben az intézmény belső működésétől kezdve, tud-mányos igényű közleményekig a legnagyobb változatossággal minden ta-lálható. Valahogy ilyen a Biuletyn is hónapokra elosztva. Ennek az az előnye, hogy informatív anyaga gyorsan eljut az érdeklődőkhöz.

Az 1962.1.sz. például áttekintést közöl az intézet munkájáról, rövidítve közli az un. Dubinyin-javaslatokat, alapos összefoglalót nyújt a szovjet tudományos-műszaki tájékoztatás szervezetéről és az

USA dokumentációs központjairól. Informatív részében gazdag bibliográfiát ad a tudományszervezéssel és a tudományos tájékoztatással kapcsolatos lengyelországi rendeletekről, ugyanezt külön csoportosításban az LTA vonatkozásában, továbbá a felsőoktatásra, a könyvtárügyre és a szerzői jogra vonatkozóan. Erősen válogatott annotált bibliográfiai szemlét közöl a külföldi dokumentációs szakirodalomból, majd felsorolja az ODIIN új szerzeményeit. Ezt követi a mikrofilm-katalógus folytatása, illetve kiegészítése. A szám a reprográfiai technika újdonságairól szóló illusztrált beszámolóval zárul. Az 1963.1-2.sz. ismerteti az intézet tudományos tanácsának összetételét és munkáját, egy osztályozás-elméleti cikket közöl, beszámolót hoz az ODIIN 1962 évi munkájáról és 1963 évi tervéről, gyarapodási jegyzéket tartalmaz stb.

A folyóirat mind önálló közleményei, mind informatív anyaga miatt érdemes hazai dokumentációs figyelésre.

Polish Scientific Periodicals. Current contents with author directory

PRACE INSTYTUTU TELE i RADIOTECHNICZNEGO	
WORKS OF RESEARCH INSTITUTE FOR RADIO AND TELE- TECHNICAL	
Vol. VI	No 4 /21/ 1962 \$ 2.50
T. Borkowski THEORY OF THE AMPLIFIER 3 A. Borkowski THE INFLUENCE OF THE AMPLIFIER ON THE CHARACTERISTICS OF THE FROM TRANSDUCERS AND OPERATING PULSE 37 A. Borkowski, A. Borkowski THE SIGNAL RESPONSE OF THE AMPLIFIER IN THE AMPLIFIER SYSTEM 67 A. Borkowski INVESTIGATION OF THE AMPLIFIER IN THE AMPLIFIER SYSTEM 81 Articles are provided with a summary in English.	
P R A C E PRZEMYSŁOWEGO INSTYTUTU ELEKTRONIKI WORKS OF THE INDUSTRIAL INSTITUTE OF ELECTRONICS	
Vol. XII	No 3 /7/ 1962 \$ 2.50
(The summary in English is given at the end of each article) 1. J. Borkowski — The Photographic Method of Producing Fine Structures 103 2. A. Borkowski — Method of Measuring the Electric Fields by the Photo- chemical Method 107 3. A. Borkowski — The Analysis in Electric Tubes by means of the Computer 170 4. L. Borkowski, P. Borkowski — Correlation in the Electric Tubes (Survey) 180 5. News 218 Articles are provided with a summary in English.	

A lengyel könyv-külkereskedelmi vállalat /"Ruch"/ által kiadott havi folyóirat tartalomjegyzéke az intézetnek a lengyel tudományos periodikákról érdekes és gazdag tájékoztatási vállalkozás, amelynek előfeltétele egy nem is túl igényes reprodukciós szolgálat. A kiadvány előállítása ugyanis igen egyszerű: a folyóiratok címét ki-fényképezik, alája pedig, ha van, az idegen nyelvű/angol/ tartalomjegyzéket, ha nincs, az intézet lefordítja és a gépielt szöveget montírozzák a cím alá; ugyanez vonatkozik az esetleg a címhez tartozó tájékoztató, de az eredetiben nem a című szereplő adatokra /évfolyam, szám stb./. A fotomontázsokat kiegészítő "author directory" betűrendben ismerteti a közreadó tesztetek címét.

Ez a kiadvány jó példája annak, hogyan valósítható meg ötletesen a közös cél érdekében egy tudományos intézmény és egy kereskedelmi vállalat

összefogása /tudományos tájékoztatás és exportpropaganda egy kiadvány keretében/.

Végül az ODiIN szolgáltatásai, illetve kiadványai közé tartozik az LTA és a felsőoktatási tárca keretében folytatott külföldi tanulmányutakról beszámoló jelentésgyűjtemény és az ezekről időszakosan kiadott jegyzék. Ez a szolgáltatás tudományos és gazdasági szempontból egyaránt jelentős.

Az LTA dokumentációs intézete - amint az a fenti áttekintésből látható - sokirányú és aktív kiadványtevékenységgel szolgálja a lengyel tudományt és több tekintetben figyelemreméltóak kezdeményezései.^{2/}

°
° °

^{2/} Az ODiIN-ra vonatkozó néhány tájékoztató adat: létszáma 40 fő /25 tudományos, 5 adminisztratív, 10 technikai/, reference-jellegű könyvtárának állománya 4000 kötet, 200 kurrens periódikáinak száma, jól felszerelt reprodukciós szolgálattal rendelkezik. Akadémiai dokumentációs központként egyaránt foglalkozik a dokumentáció elméletével, műszaki fejlesztéssel és a tekintélyes létszámú akadémiai intézethálózat /mintegy 80 intézmény/ tájékoztatási munkájával. Résztvesz a dokumentációs képzés szervezésében is.